

vrijdag

03.03.2017

20.00 Concertzaal

19.15 Inleiding door Sofie Taes

Anima Eterna Brugge

Gershwin's greatest hits

zaterdag

04.03.2017

15.00 Concertzaal

14.15 Inleiding door Sofie Taes

DEEL VAN
B MAJOR!

CONCERTGEBOUW BRUGGE

Biografieën

Opgericht in 1987 door Jos van Immerseel als levend laboratorium voor zijn onderzoek in de barokmuziek, evolueerde Anima Eterna Brugge (BE) van een compact strijkersensemble tot een volbloed symfonisch orkest, dat ook klassiek, romantisch en vroegmodern repertoire explo-reert. Het consequente gebruik van historisch instrumentarium, de permanente leiding door van Immerseel, de projectmatige aanpak en het respect voor de intenties van de componist vormen het credo van dit orkest. Solisten stammen uit eigen rangen of zijn 'vrienden van het huis', zoals Claire Chevallier (piano), Chouchane Siranossian (viool), Yeree Suh (sopraan) en Thomas Bauer (bariton). Partners als Concertgebouw Brugge, Opéra de Dijon en BOZAR schrijven mee aan het verhaal van Anima Eterna Brugge, dat resulteerde in een indrukwekkende reeks opnames, sinds 2002 voortgezet door Outhere als Collection Anima Eterna. De nieuwsgierigheid van de musici en de honger van het publiek blijken nog niet gestild: Anima Eterna Brugge blijft synoniem voor innovatie zonder provocatie, voorbereiding en professionalisme, passie en plezier.

Jos van Immerseel (BE) studeerde piano, orgel, zang en orkestdirectie en verdiepte zich als autodidact in organologie, retoriek en de historische pianoforte. Deze interesses leidden hem naar de oude muziek, de oprichting van een eigen ensemble (Collegium Musicum, 1964-1968), klavecimbelstudies bij Kenneth Gilbert en een overwinning in het eerste klavecimbel-concours van Parijs (1973). Vandaag geniet hij wereldwijd erkenning als solist en kamermusicus en is hij te horen op de belangrijkste internationale concertpodia. Parallel maakte van Immerseel carrière als dirigent, sinds 1987 van geesteskind Anima Eterna Brugge. Ankerpunten zijn het Brugse Concertgebouw – waar hij met Anima Eterna Brugge in residentie is sinds 2003 –, BOZAR en de Opéra de Dijon, waaraan het

orkest als 'ensemble associé' is gelieerd. Hij is ten slotte ook verzamelaar: hij bouwde een collectie historische klavieren uit, overtuigd dat de instrumenten die een componist heeft gekend de sleutel zijn tot een correcte voordracht.

Sopraan Claron McFadden (US/NL) groeide na haar studies aan de Eastman School of Music in Rochester, New York, uit tot een grote naam in zowel het barok- als het traditionele en moderne repertoire. Ze werkte samen met dirigenten als Sir Andrew Davis, Frans Brüggem en Etienne Siebens. In de opera is McFadden een veelgevraagde soliste. Zo zong zij onder meer de titelrol in *Lulu* bij het operahuis Glyndebourne, de rol van Zerbinetta in De Nationale Opera-productie van *Ariadne auf Naxos* en vele Händel-rollen in diverse operahuizen en op festivals. McFadden, huisartiest bij Muziektheater Transparent, is ook bekend voor haar unieke interpretatie van hedendaagse muziek en heeft veel wereldpremières op haar naam staan, waaronder *Aubergine*, bij de 15e verjaardag van het Concertgebouw.

Pianist Bart Van Caenegem (BE) kreeg op zesjarige leeftijd zijn eerste pianolessen van zijn vader. In 1999 behaalde hij met grote onderscheiding diploma's piano en jazz aan het Lemmensinstituut. Sindsdien is hij actief als freelance-pianist bij onder meer Toots Thielemans, Bert Joris en Lady Lynn en toerde hij met ensembles en bands als Brussels Jazz Orchestra, DelvitaGroup, Papillon en Hooverphonic. Sinds 2001 is hij te horen bij de Frivole Framboos, waarmee hij veelvuldig optreedt in binnen- en buitenland. Daarnaast componeert en arrangeert hij geregeld zelf, of staat hij in de opnamestudio achter de knoppen (onder andere opnameleiding van het project *A Different Porgy & another Bess* met Brussels Jazz Orchestra). Van Caenegem doceert aan de LUCA School of Arts te Leuven.

Uitvoerders en programma

Anima Eterna Brugge: orkest
Jos van Immerseel: dirigent
Korneel Bernolet: assistent-dirigent
Claron McFadden: sopraan
Bart Van Caenegem: piano Steinway & Sons, 1908

—

George Gershwin (1898-1937)
Catfish Row – Suite from Porgy and Bess (1936), arr. Steven D. Bowen
Rhapsody in Blue (1924), arr. Ferde Grofé

— pauze —

An American in Paris (1928)
The man I love (1924-27)
I got Rhythm (1930)
My Man's Gone Now
By Strauss (1936)

U hoort vanavond in exclusieve voorpremière een uitvoering van *Rhapsody in Blue* en *An American in Paris* op basis van de nieuwe, nog ongepubliceerde *George and Ira Gershwin Critical Edition* van Mark Clague (ed.), University of Michigan, The Gershwin Family Trusts en Schott / European American Music. Voor *Catfish Row* gebruikte Anima Steven D. Bowens bewerking voor Warner/Chappell Music. De songs werden geput uit diverse bronnen.

KLAVIER	ORKESTRAAL	VOCAAL	ANIMA ETERNA BRUGGE
---------	------------	--------	---------------------

Op vrijdag fleuren Claron McFadden, Bart Van Caenegem en bassist Ben Faes de Inkomhal op tijdens een jazzy latenightconcert na de voorstelling.

Dit concert maakt deel uit van B Major!, de nieuwe Brugse muziekbiënnale van 1 tot 5 maart.

Concertgebouw Brugge maakt deel uit van REMA, Réseau Européen de Musique Ancienne

mezzo

Op vrijdag 3 maart wordt dit concert opgenomen door Mezzo en door Tritonus. Bedankt voor het vermijden van storende geluiden, ook tussen de delen. Herbeluister het concert op donderdag 27 april om 20 uur tijdens 'Klara Live'.

Met Nederlandse boventiteling

Van Swanee tot Porgy: de missie van George Gershwin

Hoewel het (gelukkig) onmogelijk is om de meest iconische componisten uit 1000 jaar muziekgeschiedenis onder één noemer te brengen, hebben ze misschien toch één ding met elkaar gemeen: het vermogen om de Zeitgeist te vatten en de muzikale spreekbuis te worden van een era. Op basis van die premisse verdient George Gershwin met stip een plaats in het pantheon der kunsten. Zijn oeuvre ademt het tomeloze, geëxalteerde optimisme van de Roaring Twenties, de glitter en glamour van de ontbolsterende Big Apple, het verschroeiende dagritme van de winkelier op de hoek van 14th street en 7th avenue, de bonje en het plezier dat door de music hall schalt, het smakelijk slepende 'slang' dat het toeristische kaf van het New Yorkse koren scheidt.

Baanbrekend: ook dat epitheton zit Gershwin als gegoten. Met zijn broer en vaste tekstschrijver Ira zorgde hij voor een revolutie in de muziekwereld door hokjes als 'populair' en 'artistiek', 'jazz' en 'klassiek', 'concertzaal' en 'music hall', 'blanke' en 'zwarte' muziek te slopen. Een schijnbaar onuitputtelijke voorraad welgevormde en beklivende melodieën, een verfrissend gevoel voor humor en een gezonde dosis zelfrelativering maken het Gershwin-recept compleet.

Met deze succesformule – op briljante wijze toegepast in zijn aanstekelijke en tegelijk diep doorvoelde songs – werkte Gershwin zich al op jonge leeftijd in de kijker bij publiek en muziek-magnaten. In 1919 had hij een eerste grote hit te pakken: het heerlijke *Swanee*, dat met dank aan superster Al Jolson in een mum van tijd de wereld veroverde. Geen wonder dat Gershwins bladmuziek als zoete broodjes over de toonbank ging, niet het minst dankzij live-optredens in verkooppunten waar de muzikale verleiding meteen in cash kon worden omgezet.

King-of-pop avant la lettre, zocht Gershwin toch vooral erkenning als 'ernstig' componist. Hij nam lessen in compositie en theorie

bij onder meer Henry Cowell en Joseph Schillinger, en hoopte ook in de leer te kunnen gaan bij Maurice Ravel. Toen dat plan op niets uitdraaide, zocht Gershwin zijn heil in zelfstudie en baande hij zich een eigen weg doorheen het klassieke repertoire – met onsterfelijke bijdragen tot het symfonische gedicht, de opera en het concerto als resultaat.

In dat laatste genre is *Rhapsody in Blue* (1924) uitgegroeid tot een repertoiretopper. Het werk is het resultaat van een compositie-opdracht van Broadwayband-leider Paul Whiteman, die Gershwin vroeg een jazz-concerto te schrijven. Gershwin gaf zijn informele akkoord, maar liet na het werk onmiddellijk aan te vatten. Toen hij plots een krantenadvertentie opmerkte waarin de première van het concerto werd aangekondigd ('An Experiment in Modern Music!') stond er nog geen noot op papier! Gershwin had nog één maand de tijd en ging koortsachtig aan het werk. Hij liet zich inspireren door bestaande melodieën voor het thematische materiaal, schreef de partijen voor twee piano's eigenhandig uit en vertrouwde de rest toe aan Ferde Grofé – een arrangeur die wel vaker werkte voor Whitemans band. Grofé zou later nog drie orkestraties maken, waarvan de versie voor groot orkest (1942) tot standaard is uitgegroeid. Anima Eterna Brugge speelt de originele versie voor jazz-band.

Ondanks de opzet als pianoconcerto, bezit *Rhapsody in Blue* geen klassieke driedelige opbouw, maar omvat het één doorlopende beweging waarin variatie en contrast troef zijn: textuurverschillen, uiteenlopende stijlen, veranderende tempi en gestes, een exuberant kleurenpalet en een gediversifieerd expressief register zorgen voor muziek die nu eens wiegt en verleidt, dan weer verschroeiend intens uitpakt of onweerstaanbaar swingt. De speel-aanwijzingen en compositiestijl van Gershwin zijn zeer precies; dat verhindert echter niet dat de muziek in een vrije, quasi-improvisatorische

stroom wordt uitgerold. Een van de meest illustere passages van *Rhapsody in Blue* is niet voor rekening van de solist aan het klavier maar voor de klarinet, die met een heerlijke uithaal aan de kop van de compositie meteen een open doekje mag scoren.

Het eclatante succes van *Rhapsody in Blue* leverde Gershwin een nieuwe opdracht op: Walter Damrosch, dirigent van de New York Philharmonic, hoopte een graantje mee te pikken van Gershwins roem en verzocht hem een werk te componeren voor een concert in Carnegie Hall. Toen Gershwin over de opzet van deze compositie begon na te denken, zat hij met zijn gedachten nog bij een recent bezoek aan Parijs, waar hij betoverd was geraakt door de geluiden, de geuren, de dynamiek van de stad. Die coup-de-foudre schreef hij van zich af in het symfonische gedicht *An American in Paris*. Gershwin had geen concreet scenario voor ogen tijdens het schrijven, maar hanteerde wel enkele narratieve ankerpunten.

'In de openingssectie wandelt een Amerikaanse bezoeker door de straten van Parijs, de Franse sfeer in zich opnemend. Daarop volgt een opulente blues-passage met sterke ritmische onderstroom – hier wordt de Amerikaan geplaagd door heimwee. Na dat dipje te hebben overwonnen, geeft hij zich weer vol verwondering over aan de gezichten en klanken van Parijs. Aan het slot krijgen de straatgeluiden en de Franse atmosfeer een triomfantelijk tintje.'

Op het muzikale vlak vertaalt deze blauwdruk zich naar een driedelige structuur met een langzame middelsectie waarin de trompet – eerst met de blues, dan met een charleston – het voortouw mag nemen. Net vóór de blues-solo kruidt Gershwin de partituur nog wat bij met opzettelijke – maar spaarzaam gedoseerde – referenties aan een van Frankrijks muzikale helden: Claude Debussy.

Tot het einde van zijn leven bleef Gershwin – die op 38-jarige leeftijd overleed aan de gevolgen van een hersentumor – volharden in zijn missie om het klassieke repertoire van hoogkwalitatieve Amerikaanse bijdragen te voorzien. Met *Porgy and Bess* (New York, 1935) maakte hij die ambitie ook waar binnen het genre van de opera. In deze creatie naar een libretto van zijn broer Ira, DuBose en Dorothy Heyward, toont Gershwin, het melodie-genie, zich alweer van zijn beste zijde: schitterende liederen beademen de scènemuziek en -dynamiek, en zorgen ervoor dat het geheel voortdurend boeit. De muziek is sfeervol en evocatief, en vermengt op overtuigende wijze elementen uit de jazz en het Afro-Amerikaanse liedrepertoire van de vroege 20e-eeuw met Gershwins hoogsteigen melodische souplesse en klassieke inspiratie.

De suite *Catfish Row* (1935/36) is Gershwins eigen instrumentale bewerking van scènes uit *Porgy and Bess*. In vijf bewegingen bundelt hij herkenbare passages en iconische liederen tot een suite die staat als een huis. Waar het openingsdeel de ouverture en de *Jasbo Brown Blues* herneemt, is hét moment van herkenning wellicht *Summertime* – ditmaal 'gezongen' door diverse solo-instrumenten. *Porgy Sings* richt de schijnwerpers aanvankelijk op de banjo in *I Got Plenty of Nuttin'*, vervolgens op *Bess, You is my Woman Now*. Voor *Fugue* werd begeleidingsmuziek uit een vechtsceïne herwerkt, terwijl *Hurricane* een elegische althobosolo koppelt aan een evocatie van een storm. De liederen *Good Morning, Brother* en *Sure to Go to Heaven* vormen met de operafinale *Lord, I'm on my Way* de sluitsteen van de suite. Met *Catfish Row* maakte Gershwin een dubbele ambitie waar: met *Porgy and Bess* had hij al bewezen een uitstekend operacomponist te zijn; de suite demonstreert op even krachtdadige wijze zijn vakmanschap als orkestrator.

GEEF MUZIEK EEN KANS!

Kom op 4 maart tussen 10 en 18 uur in het Concertgebouw uw muziekinstrumenten doneren tijdens de nieuwe Brugse muziekbiënnale B Major! Tegelijk laat Brugge Plus u genieten van concerten en gesprekken tot zelfs een veiling van culturele memorabilia

van B Major!-partners. Maar u kunt Music Fund ook financieel steunen. Naar aanleiding van het festival vindt u daarom collectebussen bij alle partners van B Major! Help mee en geef muziek een kans! Alle informatie vindt u op www.musicfundbrugge.be

SLOTFEEST MUSIC FUND

Kom op zaterdag 4 maart naar het gratis slotfeest van Music Fund, georganiseerd door Brugge Plus.

DOORLOPEND VAN 10.00 TOT 18.00

Instrumenteninzameling, diagnose instrumentenherstelling, The Big Mercies afscheidsconcertjes, documentaires van Music Fund, photo booth ...

PROGRAMMA

- 10.15-11.00 Swing Time Society
 - 11.00-11.30 Houtblazers Anima Eterna Brugge
 - 11.15-13.45 Live piano jukebox met Mike Julien
 - 11.30-12.30 Open atelier Adolphe Sax & Cie
 - 12.00-12.45 De Ledebirds
 - 13.00-14.00 Panelgesprek met Music Fund-oprichter Lukas Pairon, instrumentenhersteller Christian Bertram en andere Music Fund-gasten. Muzikaal intermezzo met Claron McFadden.
 - 14.00-14.30 Pop & jazz ensemble Stedelijk Conservatorium Brugge
 - 14.15-15.00 Workshop ukelele spelen*
 - 15.15-15.45 Pop & jazz ensemble Stedelijk Conservatorium Brugge
 - 16.00-16.30 Dynamic Gospel Singers
 - 17.00-18.00 Exclusieve veiling o.l.v. Carlo Bonte Auctions
- met onder andere
- nieuwe minicompositie van Annelies Van Parys
 - twee originele Concertgebouw-stoelen, gepersonaliseerd door illustratrice Julie Van Wezemaal
 - privé-rondleiding in de klaviercollectie van Jos van Immerseel voor 20 personen
 - drie gitaren, gesigineerd door Hooverphonic, Daan & Bony King
 - een privé-pianoconcert door Jan Vermeulen met Beethovens Broadwood pianoforte
 - een VIP-duoticket voor het openingsconcert van MAfestival 2017 op vr 04.08.17
 - 13 gepersonaliseerde ukeleles door Brugse makers zoals Brody Neuenschwander, Dominique Persoone, Club Brugge, Cercle Brugge, Ilse Acke, Stefaan De Croock ...
 - het gesigineerde boek Mondschilderingen van Peter Verhelst met o.a. het gedicht dat te zien is op de stoelen in de Concertzaal

Meer info op www.veiling.musicfundbrugge.be

concertmeester

Jakob Lehmann

eerste viool

Balázs Bozzai
Laura Johnson
Malina Mantcheva
László Paulik
Martin Reimann
Lea Schwamm
Fiona Stevens

tweede viool

Daniela Helm
Annelies Decock
Barbara Erdner
Maite Larburu
Clara Lecarme
John W. Meyer
Erik Sieglerschmidt
Joseph Tan

altviool

Frans Vos
Örzse Adam
Noah Mayer
Bernadette Verhagen
Manuel Visser
Galina Zinchenko

cello

Hilary Metzger
Annette Rettich
Nicholas Selo
Patrick Sepec
Regina Wilke
Verena Zauner

contrabas

James Munro
Ben Faes
Mattias Frostenson
Beltane Ruiz Molina

fluit

Anne Pustlauk
Florence Aoustet

piccolo

Charles Zebley

hobo

Peter Tabori
Elisabeth Schollaert

althobo

Stefaan Verdegem

klarinet

Lisa Shklyaver
Diederik Ornée
José Antonio Salar Verdú

basklarinet

Peter Rabl

fagot

Augustin Humeau
Nicolas Favreau

saxofoon

Arno Bornkamp
Femke IJlstra
Niels Bijl

hoorn

Uli Hübner
Martin Mürner
Helen MacDougall
Jörg Schulte

trompet

Thibaud Robinne
Nicolas Isabelle
Sebastian Schärr

trombone

Timothy Dowling
Cas Gevers
Gunter Carlier

tuba

Marc Girardot

pauken

Jan Huylebroeck

slagwerk

Koen Plaetinck
Wim De Vlamincx
Glenn Liebaut
Barry Jurjus

celesta

Jan Lust

orkestpiano

Ayako Ito

banjo

Steve Louvat

OPÉRAS, CONCERTS, DANSE, JAZZ À LA TÉLÉVISION

mezzo

*Ce concert est filmé par Mezzo,
partenaire du Concertgebouw de Bruges.*

Pour rester informé des diffusions,
inscrivez-vous à notre lettre d'information sur www.mezzo.tv

WWW.MEZZO.TV

Voire chaîne
de television classique et jazz

codite TV VLAANDEREN
VOO TéléSAT
mobistar
proxiplus
L1 L1 L1 L1

Stile Antico © Marco Borggreve

vr 24.03.17 / 20.00 / Concertzaal
Stile Antico / Shakespeare's Sweet Harmony
400 jaar na de dood van William Shakespeare legt Stile Antico de muzikale kant van Englands grootste auteur bloot. Werken van zowel protestantse als katholieke tijdgenoten als Thomas Morley, Robert Johnson en William Byrd klinken naast twee gloednieuwe Shakespeare-zettingen, speciaal voor het ensemble geschreven door Nico Muhly en Huw Watkins.

Steven Isserlis © Tom Miller

vr 31.03.17 / 20.00 / Concertzaal
Steven Isserlis & Connie Shih / Klassiek met een twist

Uit vriendschap ontstaat de mooiste, meest persoonlijke muziek. Deze vier cellowerken uit Rusland en Frankrijk delen nog een onverwoestbaar fundament: Ludwig van Beethoven. Steven Isserlis, die onlangs nog in Brugge te gast was voor zijn eigen Domein, laat horen hoe de cello in anderhalve eeuw radicaal van identiteit kon veranderen.

BESTEL UW TICKETS NU OP

WWW.CONCERTGEBOUW.BE
+32 70 22 33 02 / IN&UIT
BRUGGE

Praat na de voorstelling gezellig na in het Concertgebouwcafé of vertel ons wat u ervan vond op Facebook of Twitter (@concertgebouwbr).

Gezellig tafelen voor of na een voorstelling met een verrassing op vertoon van het concertticket.
www.concertgebouw.be/services.

BRUGGE

DeMorgen.

Knack

Klara

FOCUS|WTV